

Rusko, KLDK a bezzubé sankce. Oficiální návštěva Putina v Pchjongjangu

- editor007 | 15. června 2024

RUSKO / SEVERNÍ KROEA: Rusko svého času podpořilo některé kroky vůči Severní Koreji, včetně otázky pracovní migrace, připomněl prezident RF a označil sankce proti pracovním migrantům z KLDK za "podivné": "jaké hrozby představují a pro koho?" V Pchjongjangu opakovaně demonstrovali "přání domlout se, včetně USA. Myslím, že právě tato připravenost k jednáním byla důvodem pro setkání bývalého amerického prezidenta pana Trumpa s Kim Čong-unem... Navíc se Severokorejci přece dohodli s Američany, že nebudou provádět testy, nebudou tam ani likvidovat nějaký polygon. Nejen, že se dohodli v reakci na příslušné rozhodnutí USA, včetně bankovního sektoru, ale také tak učinili. Udělali to. Co dostali jako odpověď? USA tyto dohody jednostranně porušily. Přičemž přímo, bez jakéhokoliv ostychu, no a samozřejmě, že Korejci od těchto dohod odstoupili".

Putin zároveň prohlásil, že u jihokorejského vedení není rusofobní postoj, Jižní Korea neumožňuje přímé dodávky zbraní Ukrajině. Podle některých místních pozorovatelů to naznačuje "víru Moskvy, že diplomatické napětí se Soulem by mohlo potenciálně zeslábnout při dodržení určitých hranic". Zároveň vyjádření vděčnosti Putinem možná "v sobě má jemné varování Soulu o nepřipustnosti překročení" některých linií.

Dynamicky měnící se situace v asijsko-pacifickém regionu, kam se postupně přesouvá ekonomické "srdce" světa, vyžaduje netriviální kroky. Jak již dříve řekl mluvčí hlavy státu Dmitrij Peskov, "... prezident Putin má platnou pozvánku na oficiální návštěvu Severní Koreje. Návštěva se připravuje. Včas vám sdělíme datum této cesty". Nadcházející oficiální návštěva hlavy ruského státu v KLDK bude bezpochyby znamenat kvalitativně novou etapu bilaterální spolupráce, podmíněnou aktivním rozvojem ekonomických a zejména politických vztahů Ruska a Severní Koreje v posledních letech.

Zároveň sice formálně ruská strana zatím nevystoupila ze sankcí OSN proti KLDK, které do jisté míry brzdí rozvoj vzájemného obchodu a dalších forem hospodářské spolupráce. Omezení se mimo jiné týká i využívání ruských obchodních speciálních ekonomických zón s výhodným celním a daňovým režimem: Rajin-Sonbong poblíž hranic KLDK se SSSR a přeshraniční SEZ Tumangan (ČLR - KLDK - RF). Kromě toho je kvůli sankcím komplikováno využívání tranzitní kapacity přístavu Rajin, který je součástí SEZ Rajin-Sonbong. Poznamenejme, že tyto zóny se nacházejí na obou stranách severního úseku železniční trasy Transsib - KLDK (úseky Zarubino - Posjet - Hasan - Tumen - Sonbong - Rajin - Chongzhin - Hynnam - Pchjongjang).

V listopadu 2014 byl zahájen provoz společného dopravního a logistického projektu Hasan-Rajin. Ruská strana (2006-2015) investovala celkem přes 250 milionů dolarů do modernizace železniční infrastruktury od ruských hranic (Posjet - Hasan) do nedalekého severokorejského přístavu Rajin a také do výstavby moderního nákladního terminálu v tomto přístavu. V letech 2015-2018 zde probíhala přeprava včetně sibiřského dřeva a kamenného uhlí do Číny. Začala se rozvíjet kontejnerová doprava. Pchjongjang přitom tradičně zavádí zvýhodněné tarify pro zahraniční a tranzitní dopravu z RF a ČLR.

V letech 2016-17 však Rada bezpečnosti OSN doplnila sankce proti Pchjongjangu, které kvůli ruské účasti na nich přispěly k pozastavení zmíněné spolupráce. Zároveň ignorováním sankcí získali čínští partneři na začátku desátých let k pronájmu na 49 let za zvýhodněných podmínek řadu terminálů v přístavech Rajin a Čchun-Čching (větší a jižněji než Rajin) a Sin-jü (Západní moře, poblíž společné

hranice).

Zatímco přímé železniční spojení mezi RF a KLDK bylo obnoveno v říjnu 2022, použití zmíněných SEZ a tamního přístavu Rajin zatím ruská strana neobnovila. Od roku 2023 RF obnovila vývoz pšeničné mouky, kukuřice, rostlinného oleje, cukrovinek, ropných produktů a léků do KLDK. Během návštěvy vůdce KLDK Kim Čong-una v září 2023 na ruském Dálném východě se diskutovalo o perspektivách vzájemně výhodné spolupráce v zemědělství, dopravě, stavebnictví a cestovním ruchu.

V listopadu 2023 se v Pchjongjangu konalo 10. zasedání mezivládní komise pro obchod, hospodářskou a vědecko-technickou spolupráci. Spolupředseda její ruské části, ministr přírodních zdrojů a ekologie RF Alexandr Kozlov prohlásil, že cílem je "obnovit "předpandemický" objem bilaterálního obchodu" a poznamenal, že od začátku roku 2023 vzrostl na 28 milionů dolarů. Hlavním článkem ruského exportu se staly zemědělské produkty: především mouka, kukuřice a sójový olej. Na první pololetí roku 2024 strany naplánovaly testovací dodávku ruských masných výrobků. Na oplátku Pchjongjang plánuje zvýšit vývoz kovů vzácných zemin do RF (v jejich zásobách KLDK zaujímá jedno z předních míst ve východní Asii), textilních výrobků, plastů, zeleninových a rybích konzerv, medicínského korejského zboží.

V současné době tvoří téměř 80 % vzájemného obchodu, a to již mnoho let, ruský export. Tuto nerovnováhu se jen stěží podaří snížit - každopádně v blízké budoucnosti. Nejpreferovanější formou obchodních vazeb pro KLDK, vzhledem k téměř chronickému nedostatku zahraniční měny, zůstává barter, který dlouhodobě představuje více než 70 % objemu zahraničních ekonomických vazeb Severní Koreje. Od začátku roku 2020 přitom podle dostupných informací KLDK stále více praktikuje vnější vzájemné propočty v čínských jüanech, což potvrzuje tradičně významnou roli Číny ve finančním a ekonomickém systému socialistické Koreje. Částečně je Pchjongjangem využíván v zahraničním ekonomickém účtování také hongkongský dolar a patac Macao, které jsou převoditelné na jiné zahraniční měny.

Navzdory křivým obviněním západní propagandy je strategický význam partnerství Moskvy a Pchjongjangu v neposlední řadě podmíněn i hlediskem regionální stability v regionu. Úřady KLDK důsledně odmítají absurdní nároky Tokia na Kurilské ostrovy. Není na škodu si připomenout, že zakladatel KLDK Kim Ir-sen již v roce 1956 kritizoval sovětsko-japonskou deklaraci o předání Japonsku dvou ze čtyř jihokorejských ostrovů. (1) V roce 2014 KLDK uznala ruský status Krymu a v červenci 2022 se stala pátou zemí, která uznala nezávislost Doněcké a Luhanské lidové republiky.

Současně však RF dosud neoznačila svůj oficiální postoj k dlouhodobým japonským nárokům (od roku 1952) na korejské ostrovy Tokto ve Východním (Japonském) moři, společně odmítanými jak na severní, tak na jižní straně od 38. rovnoběžky na Korejském poloostrově.

Nicméně, rezonuje předpoklad, že podle výsledků aktivně připravované návštěvy mohou být podepsány průlomové dohody, které mohou posílit regionální stabilitu a bezpečnost. Samotná návštěva ruského vedoucího představitele "je silným gestem podpory země, kterou se Západ snaží dostat do diplomatické izolace", a jak dále píše vedoucí vědecký pracovník Centra pro Korejská studia Institutu Číny a současné Asie Ruské akademie věd Konstantin Asmolov, "není vyloučeno, že na jeho základě bude uzavřena nová smlouva o přátelství a spolupráci, která v čemsi zaplní mezeru dokumentu podepsaného Moskvou a Pchjongjangem v roce 1961". Intrikou zůstává přítomnost nebo nepřítomnost v nové verzi dokumentu vojensko-politické složky. V jelicinských dobách i tak z velké části vykleštěná smlouva, o níž " bylo prohlášeno, že pozbyla platnosti, ale na pozadí transformace světové architektury bezpečnosti dokument, který by Pchjongjangu poskytoval určité záruky ze strany Moskvy, je nutný".

Nadcházející jednání lídrů obou států, Vladimíra Putina a Kim Čong-una, bude jistě znamenat revizi

ruskou stranou sankční politiky vůči přátelskému dálněvýchodnímu státu, o jehož potřebě náš list v letech 2022 a 2023 opakovaně psal. Úroveň obchodních, ekonomických a vojensko-politických vazeb našich zemí, stejně jako konkrétní formy spolupráce, bude určena především zájmy Moskvy a Pchjongjangu, ale v neposlední řadě také úrovní hrozeb a výzev Ruska ze strany kolektivního Západu. Jak píše K. Asmolov, i Vladimír Putin i Kim Čong-un “jsou politici, kteří jsou schopni nečekaných a nestandardních rozhodnutí. A proto existuje možnost, že výsledky summitu mohou být důležitým prvkem při utváření nového světového řádu, což posune spolupráci Moskvy a Pchjongjangu na novou úroveň”.

AUTOR: Alexej Čičkin

Překlad: PhDr. Vladimíra Grulichová/Nová Republika

[ZDROJ](#)